

Rapport fra studietur 13.-16. september 2023

Udvalg for regional udvikling

Deltagere på studieturen

Udvalg for regional udvikling har den 13.-16. september 2023 været på studietur til den franske Région Centre-Val de Loire. Med denne rapport præsenterer udvalget nogle af de centrale erfaringer fra turen.

Udvalgsmedlemmer:

Bent Bjørndahl Graversen, formand (V)

Henrik Qvist, næstformand (Ø)

Arne Lægaard (V)

Henrik Gottlieb Hansen (A)

Josefine Helene Grønnegaard Schlosser (B)

Martin Jakob Jakobsen (C)

Morten Pedersen Flæng (A)

Torben Nørregaard (V)

Derudover deltog koncerndirektør Anders Kjærulff, udviklingsdirektør Kim Kofod Hansen og udvalgssekretær Tanja Christiansen

Formål

Udvalg for regional udvikling har som overordnet formål at beskæftige sig med regional udvikling, herunder regional udviklingsstrategi og regionens myndighedsopgaver på området.

Udvalget har fokus på regionens deltagelse i og udvikling af partnerskaber indenfor bl.a. klima, miljø og kultur. Herudover arbejder udvalget bl.a. med landdistriktsudvikling og uddannelse samt samarbejde med kommunerne på det regionale udviklingsområde.

Formålet med turen har været at give udvalget ny inspiration til arbejdet med disse områder.

Besøgsmål

- **Regionshuset i Orléans ved Région Centre-Val de Loire**
Præsentation af regionens politikker og indsatser
- **Boigny sur Bionne**
Fremvisning af klimatilpasningsløsninger i kommune
- **Kulturcentret Zone I**
Samspil mellem kultur og miljømæssig omstilling - fremvisning af de skiftende miljømæssige og klimamæssige udtryk i en zone med stor risiko for oversvømmelse

Découpage administratif de la France : les régions

Frankrigs 13 regioner (herudover oversøiske)

Samarbejde med den franske region

Kontakten mellem regionerne:

Er skabt gennem Covenant of Mayors EU-programmet, som har givet tilskud til gensidige peer-to-peer besøg. Den franske delegation var på besøg i Danmark i marts 2022, og en administrativ dansk delegation var på besøg i Frankrig i april 2022.

Emnerne for peer-to-peer besøgene inkluderede energibesparelser og vedvarende energi, cirkulær økonomi, klimatilpasning og generel vidensdeling om, hvordan der arbejdes med projekter i hver region.

Regionerne har holdt kontakten ved lige og arbejdet med projektudvikling. Region Midtjylland har eksempelvis deltaget i en stakeholder workshop i Bruxelles arrangeret af Région Centre-Val de Loire om et af deres projekter, "Lets go 4 Climate". Her delte Region Midtjylland erfaringer og viden med aktørinddragelse i regionens projekter.

Region Midtjylland har i sommeren 2022 og 2023 drøftet projektsamarbejder med Région Centre-Val de Loire og inviteret den franske region med i en ansøgning om projektet "Life HIT" om etablering af energiforsyning med termonet i områder uden kollektiv forsyning.

Région Centre-Val de Loire henviste i dette tilfælde til Metropole Tours, der er større end en kommune og beliggende i deres region.

I projektet vil Metropole Tours få en rolle som en leading region, hvor lokale aktører får opbygget viden om termonet som en teknologi.

Under studieturen udtrykte repræsentanter fra Région Centre-Val de Loire stor interesse for et fortsat samarbejde.

Fakta:

Den franske region har stort set de samme ansvarsområder indenfor regional udvikling som Region Midtjylland.

Région Centre-Val de Loire har 2.6 mio. indbyggere (RM: 1.3 mio.) og dækker et areal på 39.151 km² (RM: 13.008 km²).

Politisk sparring

De franske regionsrådspolitikere præsenterede den franske regions politikker og indsatser under velkomstmiddagen og gennem oplæg og dialog under studieturen.

François Bonneau

Regionspræsident siden 2007

Delphine Benassy, Vice President

Kultur og international samarbejde

Jérémie Godet, Vice-President

Klima, miljømæssig og social transformation af offentlige politikker, energimæssig omstilling, sition, socialøkonomi og foreninger

Dominique Roulet, Vice-President

Landdistriktsudvikling og kontraktlige aftaler

Jean-François Bridet, Vice-President

Biodiversitet, regionale naturparker, Loire & floder, vand, luft og dyrevelfærd

Gaëlle Lahoreau, Vice-President

Demokrati, medborgerskab, lokale initiativer, og folkeoplysning

Carole Canette, Vice-President

Gymnasier, uddannelse, lærepladser og unge

Herudover deltog ledelsesrepræsentanter fra regionen, borgmester Luc Milliat fra kommunen Boigny sur Bionne, ledelsen fra kulturcentret Zone I samt repræsentant fra et mellemkommunalt samarbejde "Pays des Châteaux"

Klima-, biodiversitets- og energiindsatsen

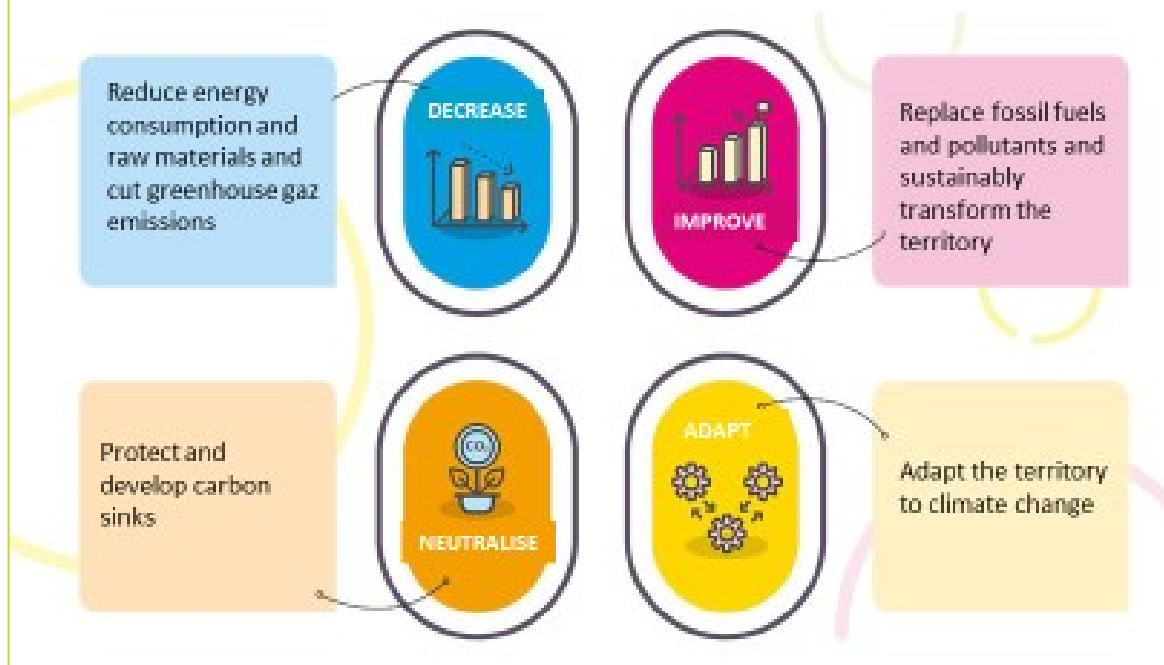
Et formål med studieturen var at søge inspiration til arbejdet med klimaindsatsen, idet regionerne deler såvel udfordringer som mål om f.eks. at reducere CO2 udslip og håndtere klimaforandringerne.

Der var oplæg fra hhv. den politiske og den administrative ledelse, hvor en fællesnævner var den franske regions store fokus på samarbejde med kommunerne i regionen og på at skabe ejerskab blandt borgere og interessenter til klimaindsatsen.

Samarbejde og involvering er og bør fortsat også være et fokusområde i Region Midtjylland.

THE 4 OBJECTIVES OF THE REGIONAL COP

The regional COP of Centre-Val de Loire Region is a process initiated on a voluntary basis by the Region (« Conseil Régional »), acting as the administrative and political climate leader at regional level.

The Regional COP aims to:

- ✓ Involve all stakeholders
- ✓ Significantly increase the implementation of concrete **actions**
- ✓ Identify and share actions as well as good practices

Tværgående samarbejde om helhedsorienteret vandhåndtering

Région Centre-Val de Loire præsenterede flere eksempler på samarbejdet med kommunerne og på at skabe ejerskab hos borgere og interessenter.

Borgmesteren i Boigny sur Bionne præsenterede konkrete eksempler på arbejdet med klimatilpasning, vandhåndtering, naturgenopretning og forebyggelse af oversvømmelser ved floden i området samt bæredygtig ombygning. Dette er sket på en måde, så vandet er integreret i byen, og så flodens lavt skrånende brinker tillader vandet at stige, uden det går over bredderne. På brinkerne skabes dermed rigtig gode forhold for biodiversitet. I byen er der lavet forskellige tiltag. Blandt andet er skolegårdens belægning lavet, så regnvand bedre kan absorberes. På få sekunder kan en spand vand synke ned under belægningen - uden at efterlade vandpytter. Løsningerne er skabt i brede samarbejder og med fokus på at øge befolkningens kendskab til og viden om vand.

Derudover er klimatilpasningen og vandhåndteringen sket i et omfattende samarbejde i helt vandområde omkring Loire floden. 22 kommuner og alle relevante aktører lavede sammen en plan. Départementet ratificerede og bidrager med finansiering. I Region Midtjylland er et tilsvarende regionalt og kommunalt samarbejde sket omkring Gudenåen. Dog uden ratificering og bidrag til finansiering. Eksemplerne viser, hvordan regionerne har en vigtig, koordinerende rolle.

De unge - og indsatser med sigte på involvering, mobilitet, miljø og klima

Région Centre-Val de Loire gav et godt indblik i, hvordan regionen arbejder konsekvent med at indarbejde klima og biodiversitet i regionens andre politikker – også i forhold til unge og uddannelse.

Den franske region vedtog i november 2022 et unge roadmap med de unges involvering og ejerskab som et centralt tema.

Regionen har søsat en række programmer med sigte på involvering af de unge. Der er blandt andet etableret et ungdomsråd. Endvidere arbejder regionen med en klausul om, at projekter vurderes i forhold til deres betydning for de unges fremtid – før godkendelse.

Région Centre-Val de Loire arbejder for at involvere de unge aktivt i klimaindsatsen. Det sker blandt andet i programmerne:

- My Region100% education, including the theme 100% Participatory Living Environment
- Pro'Jeunes
- Waste Reduction Week and « Réduc'gaspi » challenges
- Supporting volunteering: in France and abroad

For at understøtte demokratiforståelsen og involveringen, kan de unge søge støtte til projekter og indsatser på gymnasierne.

For at øge brugen af kollektive trafik, tilbyder regionen gratis transport til unge (16-29 årige) i weekenden, hvilket har medført et øget brug af den kollektive trafik (og behov for sikre plads til de ældre brugere).

Kultur og grøn omstilling

Region Midtjylland arbejder bl.a. med kultur og bæredygtighed gennem indsatsen Midtjysk Kulturakademi. Det sker i en erkendelse af, at den kulturelle sektor skal inddrages mere aktivt i at nytænke eksisterende praksisser og udvikle løsninger på globale udfordringer. Hvis vi skal omstille bæredygtigt, skal vi omstille mennesker. Kulturen har en unik evne til at nå mennesker på et niveau af følelser og overbevisninger og stille spørgsmål til det bestående og generelt accepterede.

Besøget på Kulturcenter "Zone i" ved Thoré-La-Rochette demonstrerede, hvordan kunst og kultur kan være formidler af temaet, med fremvisning af de skiftende miljø- og klimamæssige udtryk i en zone med stor risiko for oversvømmelse.

Région Centre-Val de Loire gav et godt indblik i, hvordan regionen arbejder konsekvent med at indarbejde klima og biodiversitet i deres kulturpolitikker. I deres nye handlingsplan er målet, at klima indgår i alle projekter.

Eksempler på kobling mellem kultur og klima:

- **Krav om miljøhensyn ved projektstøtte.**
Finansiering afhænger f.eks. af, i hvilket omfang projektet overholder klausuler om miljøhensyn og bæredygtighed i brug af udstyr.
- **Kulturelle projekter, hvor der kan ske en øget bevidstgørelse.**
Som eksempler blev nævnt teaterforestillinger for børn og unge om temaet miljø og klima samt en teaterbåd, bygget af genbrugsmaterialer, der via naturlig energi skal sejle via floderne Loire og Seinen og bringe scenen til publikum.
- **Foreningers og festivallers indsats for bæredygtige aktiviteter.**
Kan omfatte organisering af samkørsel til arrangementer, affaldssortering og fravalg af engangsservice på festivaller.

Regionen har også indarbejdet klima og miljø i arbejdet med ansøgning om at blive Europæisk Kulturhovedstad i 2028. Under overskrifterne "*inspirere, stille spørgsmålstegn og nytænke*" er det hensigten at bruge kultur som løftestang til grøn omstilling.

Landdistriktsudvikling - og grøn omstilling

Région Centre-Val de Loire og Region Midtjylland deler en række af udfordringerne i landdistrikterne, herunder hensynet til at skabe en harmonisk og balanceret udvikling af regionen – og sikre arbejdskraft (eksempelvis læger og sygeplejersker).

Région Centre-Val fremhæver selv, at de måske er den region i Frankrig, der giver flest midler til opbygning af regionerne. Det blev oplyst, at regionen har 400 mio. euro til rådighed over 4 år.

Den franske region har andre virkemidler og muligheder end Region Midtjylland. Eksempelvis varetager den franske region administrationen af Leader+ programmet, hvor det i Danmark er en statslig opgave. Blandt den franske regions indsatser er udrulning af fiber og opbygning/koordinering af såvel industrielle områder som rekreative områder, med f.eks. svømmehaller og biblioteker. I forhold til landbruget er EU midler koblet med indsatser, der vedrører klimaforandringer og grøn omstilling.

Den franske regions principper i landdistriktsindsatsen er bl.a.:

- at der er en vigtig sammenhæng mellem land og by
- at landdistrikterne skal bygges op i samarbejde med borgerne
- at der er krav om grøn omstilling i projekter og aktiviteter

Det vakte interesse, hvordan myndighederne i et projekt på skoler om at spise lokalt kunne honorere, at udbudskrav om lokale råvarer var i overensstemmelse med EU udbudslovgivning.

